

Studiu comparativ privind analiza principalilor indicatori financiari în activitățile de producție, comerț și prestări de servicii

Lect. univ. dr. Bogdan Cosmin GOMOI

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Abstract

The fundamental objective of accounting is to provide the fairest representation possible of the financial reality of an entity and it is therefore a basic condition, but not sufficient, for economic decisions. It is necessary for the financial reality to be capitalized upon through the financial analysis. The companies constantly enjoy a wealth that, by virtue of the dynamism provided by their economic activity, increases or decreases with the results obtained. Thus, two directions of capitalization are delineated – one primarily, focusing on wealth, namely the financial position, and one secondary, focusing on results, namely the performance, which are interdependent with the former. In the current economic context, three major types of economic activities are identified, namely the production, the trade, and the services. They present convergences and divergences in terms of their uses and forms, of their financing needs and sources, as well as of their result generation. This material comparatively analyzes the main financial indicators in the context of three representative entities from the Romanian business environment, one predominantly engaged in production, one predominantly engaged in trade, and one predominantly engaged in services.

Keywords: financial indicators, comparative study, production, trade, services

Termeni-cheie: indicatori financiari, studiu comparativ, producție, comerț, prestări de servicii

Clasificare JEL: G32, D22, L23, L81, L86

To cite this article: Bogdan Cosmin Gomoï, *Studiu comparativ privind analiza principalilor indicatori financiari în activitățile de producție, comerț și prestări de servicii*, *CECCAR Business Review*, N° 3/2024, pp. 25-34, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2024.03.03>

➔ Introducere

Contabilitatea și analiza financiară se regăsesc în sfera profesiei ca două instrumente perfect corelate, având ca scop redarea fidelă a realității financiare a entității și valorificarea acesteia în vederea adoptării deciziilor economice. Astfel, contabilitatea constituie o condiție necesară, dar nu suficientă, iar analiza financiară, o condiție suficientă, dar nefundamentată. În consecință, contabilitatea reprezintă un furnizor de informații financiare, iar analiza financiară, un procesator al acestora.

Contabilitatea pornește de la evidența primară/operativă, oferind informații fracționate prin prisma documentelor justificative. Aceasta este reliefată apoi, cronologic și sistematic, prin intermediul registrelor contabile. Amplificând gradul de sinteză, se ajunge la raportările financiare, care conturează pe de o parte poziția financiară a companiei, iar pe de altă parte, performanțele sale, precum și variațiile celor două.

Poziția financiară generează performanțe pe baza activității economice derulate într-un exercițiu financiar, acestea modificând favorabil sau nefavorabil poziția financiară inițială, urmând ca noua poziție financiară să genereze noi performanțe, pe principiul unui perpetuum mobile.

Analiza financiară preia informația de sinteză care redă poziția financiară și performanțele, valorificând-o prin determinarea și interpretarea indicatorilor financiari.

➔ Metodologia cercetării

Indicatorii financiari reprezintă asocieri sugestive de structuri aferente poziției financiare și performanțelor cu scopul de a oferi indicii cât mai clare pentru optimizarea deciziilor economice care urmează a fi adoptate de entitate. Aceștia permit o viziune clară asupra punctelor forte ale realității financiare a unei companii, putând fi perpetuate, dar și asupra punctelor nevralgice survenite în mecanismul poziție financiară-performanțe, în vederea găsirii unor soluții de ameliorare.

Acești indicatori se pot determina ca raport sau ca diferență, pot fi condiționați de structuri aferente poziției financiare, performanțelor financiare sau ambelor categorii, pot evidenția corelația dintre poziția financiară și performanțe, distribuția structurilor componente ale poziției financiare sau armonizarea lichidității activelor pe termen lung și scurt cu exigibilitatea capitalurilor proprii și datoriilor pe termen lung și scurt.

Principalele tipuri de activități în contextul economiei contemporane sunt activitatea de producție, cea de comerț și cea de prestări de servicii. Există entități la nivelul cărora una dintre acestea se regăsește exclusiv, însă pentru majoritatea companiilor ele apar în combinații de câte două sau trei, în ponderi complementare.

Indicatorii financiari prezintă **particularități corespunzătoare fiecărui tip de activitate**, care pot fi rezumate după cum urmează:

Indicatori			Tendință în activitatea de		
			Producție	Comerț	Prestări de servicii
Indicatori de rotație/gestiune a resurselor	Viteza de rotație	Viteza de rotație a stocurilor	Valori moderate, condiționate de perisabilitate	Valori ridicate, corelate cu dinamismul activității	Valori moderate, adesea insignifiante, multe astfel de activități necesitând un volum foarte redus de stocuri, ele putând fi chiar absente
		Viteza de rotație a creanțelor comerciale	Valori moderate în cazul unui proces productiv mai rapid și reduse în cel al unei producții mai lente	Valori foarte ridicate în cazul comerțului cu amănuntul și moderate în cel al comerțului cu ridicata	Valori foarte mari în cazul încasărilor simultane și moderate în cel al încasărilor la termen
		Viteza de rotație a datoriilor de exploatare comerciale	Valori moderate, fluctuând în funcție de înțelegerea cu partenerii comerciali	Valori scăzute, negociate la minimum de satisfacție pentru parteneri, în scopul finanțării gratuite pe baza unor astfel de surse pe termen scurt	Valori moderate, cu o relevanță redusă pentru multe activități din domeniu, ținând cont de necesarul scăzut de aprovizionare de la furnizori

Indicatori			Tendință în activitatea de		
			Producție	Comerț	Prestări de servicii
Indicatori de rotație/ gestiune a resurselor	Durata medie de rotație	Durata medie de rotație a stocurilor	Valori moderate, condiționate de perisabilitate	Valori reduse, corelate cu dinamismul activității	Valori moderate, adesea insignifiante, multe activități necesitând un volum foarte redus de stocuri, ele putând fi chiar absente
		Durata medie de rotație a creanțelor comerciale	Valori moderate în cazul unui proces productiv rapid și ridicate în cel al unei producții mai lente	Valori foarte scăzute în cazul comerțului cu amănuntul și moderate în cel al comerțului cu ridicata	Valori foarte reduse în cazul încasărilor simultane și moderate în cel al încasărilor la termen
		Durata medie de rotație a datoriilor de exploatare comerciale	Valori moderate, fluctuând în funcție de înțelegerea cu partenerii comerciali	Valori ridicate, negociate la minimum de satisfacție pentru parteneri, în scopul finanțării gratuite pe baza unor astfel de surse pe termen scurt	Valori moderate, cu o relevanță redusă pentru multe activități din domeniu, ținând cont de necesarul scăzut de aprovizionare de la furnizori
Indicatori de rentabilitate	Rentabilitatea economică		Valori moderate, condiționate de dinamismul activității	Valori moderate, condiționate de dinamismul activității	Valori moderate, condiționate de dinamismul activității
	Rentabilitatea financiară		Valori moderat-reduce, mai ales la nivelul entităților cu un volum ridicat al autofinanțării	Valori mari, în virtutea cuantumului în general scăzut al capitalurilor proprii	Valori ridicate, în virtutea cuantumului în general redus al capitalurilor proprii
	Rentabilitatea investițională		Valori moderat-reduce, mai ales în cazul entităților cu un volum mare al activelor imobilizate	Valori ridicate, ca urmare a unui cuantum redus al activelor imobilizate	Valori reduse în cazul activităților ce necesită un cuantum ridicat al activelor imobilizate și valori mari în cazul celor axate mai ales pe utilizări temporare
Indicatori de structură	Ai activului	Rata activelor imobilizate	Valori moderat-ridicate, date de necesarul de utilizări stabile de natura echipamentelor și utilajelor	Valori moderat-reduce, nefiind necesare utilizări stabile	Valori dependente de utilizările necesare prestărilor de servicii
		Rata activelor circulante	Valori moderat-reduce, condiționate de durata procesului de producție, perisabilitatea produselor rezultate și dinamica vânzărilor	Valori moderat-ridicate, având în vedere specificul activității, axat pe stocuri și lichidități	Valori preponderent ridicate, axate fie pe creanțe, în cazul încasărilor la termen, fie pe lichidități, în cel al încasărilor simultane

Indicatori			Tendință în activitatea de		
			Producție	Comerț	Prestări de servicii
Indicatori de structură	Ai capitalurilor proprii și datoriilor	Rata stabilității financiare	Valori moderat-ridicate, având în vedere necesitatea utilizărilor stabile, finanțabile preponderent din surse stabile	Valori relativ reduse, ținând cont de fluxul monetar rapid al activității, ce permite o finanțare gratuită din surse pe termen scurt	Valori dependente de utilizările necesare, fie stabile, finanțabile din surse stabile, fie temporare, finanțabile din surse temporare
		Rata autonomiei financiare	Valori moderate, adesea ridicate la entitățile care se finanțează preponderent prin autofinanțare	Valori adesea reduse, aceste activități fiind avantajos a se finanța din surse străine pe termen scurt, în virtutea gratuității lor	Valori ridicate la activitățile ce necesită utilizări stabile și se bazează pe autofinanțare și reduse la cele care implică utilizări temporare și se bazează pe surse pe termen scurt străine
		Rata îndatorării	Valori moderate, fiind prezente deseori și datorii la termen de tipul creditelor bancare sau al leasingului	Valori mari, date de cuantumuri ridicate ale datoriilor de exploatare, foarte rentabile, în virtutea absenței costurilor	Valori moderate în situațiile care implică utilizări stabile finanțate din surse stabile și valori ridicate în cazul preponderenței utilizărilor temporare, indicat a fi finanțate din surse pe termen scurt
Indicatori de bonitate	Lichiditatea	Lichiditatea curentă/generală	Valori moderat-ridicate, condiționate de dinamismul stocurilor	Valori moderate, cu fluctuații generate de volumul de stocuri aprovizionate și volumul de stocuri vândut	Valori reduse în situația inexistenței stocurilor și moderate în caz contrar
		Lichiditatea rapidă/testul acid	Valori moderate, condiționate de raportul creanțe încasabile la termen – datorii de exploatare plătibile la termen	Valori moderate, condiționate de negocierile cu clienții și furnizorii	Valori moderate, influențate de termenele de plată la furnizori și de încasare de la clienți
		Lichiditatea imediată/la vedere	Valori moderate, condiționate de dinamismul încasărilor și de politica de rulare sau de investire a lichidităților	Valori moderate în cazul comerțului cu ridicata și mari în cel al comerțului cu amănuntul	Valori moderate în cazul încasărilor la termen și ridicate în cel al încasărilor simultane
	Solvabilitatea	Solvabilitatea generală	Valori moderat-ridicate, mai ales în contextul unei activități bazate pe autofinanțare	Valori moderat-reduse, generate în majoritatea cazurilor de minimizarea capitalurilor proprii	Valori moderat-reduse, generate în cea mai mare parte de minimizarea capitalurilor proprii

Indicatori		Tendință în activitatea de		
		Producție	Comerț	Prestări de servicii
Indicatori de echilibru financiar	Fondul de rulment	Valori moderat-ridicate mai ales în cazul unei finanțări preponderente pe bază de capitaluri permanente	Valori reduse, chiar negative în cazul absenței datoriilor la termen și al reducerii la minimum a capitalului social, rezervelor și autofinanțării	Valori moderate în cazul entităților care necesită utilizări stabile și valori scăzute sau chiar negative în cel al companiilor cu activitatea axată pe utilizări temporare
	Necesarul/nevoia de fond de rulment	Valori moderate, condiționate de gradul de dinamism al ciclului de exploatare	Valori ridicate, adesea supradimensionate în situația în care se optează pentru o trezorerie de pasiv	Valori reduse în cazul încasărilor simultane și moderat-ridicate în cel al încasărilor la termen
	Trezoreria netă	Valori moderate, mai mari în cazul încasărilor simultane	Valori reduse, chiar negative în situația contractării de credite de mobilizare sau de trezorerie	Valori reduse în cazul încasărilor la termen și ridicate în cel al încasărilor simultane

Sursa: Proiecția autorului.

➤ Rezultatele cercetării

În vederea particularizării aspectelor menționate anterior am realizat un studiu comparativ al indicatorilor prezentați pentru un interval de 10 ani (2013-2022) la nivelul a trei entități reprezentative din România, respectiv Automobile Dacia SA – producție, Ikea România SA – comerț și Vodafone România SA – prestări de servicii.

Înainte de a aborda principalele grupe de indicatori financiari, considerăm oportun să aducem în prim-plan informația financiară de sinteză aferentă celor trei companii, care reprezintă punctul de pornire în determinarea și interpretarea acestora.

Tabelul 1. Informația financiară de sinteză aferentă celor trei companii în perioada 2013-2022

- lei -

Elemente	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Active imobilizate	3.701.452.060	3.672.148.866	3.410.889.812	3.765.165.904	4.465.383.714	4.435.692.560	5.019.235.796	4.913.697.586	4.631.000.755	4.281.634.822
Active circulante	3.580.525.556	3.472.261.624	3.964.964.560	4.181.146.205	4.625.703.558	5.553.758.602	5.368.038.186	4.056.449.023	4.591.086.793	4.945.009.585
Stocuri	356.809.287	479.822.306	515.260.576	548.718.866	614.560.496	606.928.988	600.295.106	579.759.919	571.855.074	744.225.287
Creanțe	1.767.334.089	1.501.951.655	1.638.398.066	2.093.962.485	2.510.970.234	2.258.944.552	1.875.403.536	1.882.688.711	2.273.834.359	3.236.588.012
Casa și conturi la bănci	1.456.382.180	1.490.487.663	1.811.305.918	1.538.464.854	1.500.172.828	2.687.885.062	2.892.339.544	1.594.000.393	1.745.397.360	964.196.286
TOTAL ACTIV	7.281.977.616	7.144.410.490	7.375.854.372	7.946.312.109	9.091.087.272	9.989.451.162	10.387.273.982	8.970.146.609	9.222.087.548	9.226.644.407
Capitaluri proprii	3.633.835.298	3.687.107.095	3.802.586.828	3.891.014.014	4.354.284.173	5.106.674.916	5.537.371.738	5.220.090.777	5.436.917.821	4.421.215.526
Capital social	2.541.719.939	2.541.719.939	2.541.738.211	2.541.738.211	2.541.738.211	2.541.738.211	2.541.738.211	2.541.738.211	2.541.738.211	2.541.738.211
Datorii	3.648.142.318	3.457.303.395	3.573.267.544	4.055.298.095	4.736.803.099	4.882.776.246	4.849.902.244	3.750.055.832	3.785.169.727	4.805.428.881
Datorii pe termen lung	912.035.580	864.325.849	893.316.886	1.013.824.524	1.184.200.775	1.220.694.062	1.212.475.561	937.513.958	946.292.432	1.201.357.220
Datorii pe termen scurt	2.736.106.739	2.592.977.546	2.679.950.658	3.041.473.571	3.552.602.324	3.662.082.185	3.637.426.683	2.812.541.874	2.838.877.295	3.604.071.661
TOTAL PASIV	7.281.977.616	7.144.410.490	7.375.854.372	7.946.312.109	9.091.087.272	9.989.451.162	10.387.273.982	8.970.146.609	9.222.087.548	9.226.644.407
Cifra de afaceri	18.402.497.788	18.833.365.417	19.164.558.589	20.764.966.545	23.143.498.839	24.728.012.645	24.671.026.083	18.298.973.764	21.441.608.926	25.709.139.352
Venituri totale	18.633.253.295	19.034.870.759	19.411.019.248	20.976.553.184	23.413.230.619	24.944.343.469	24.917.833.920	18.573.775.125	21.641.279.920	26.032.290.459
Cheltuieli totale	18.301.064.251	18.633.682.127	18.914.589.603	20.470.648.795	22.844.541.059	24.131.347.774	24.188.334.756	18.238.011.298	21.127.932.708	25.381.804.998
Profit/pierdere brut(ă)	332.189.044	401.188.632	496.429.645	505.904.389	568.689.560	812.995.695	729.499.164	335.763.827	513.347.212	650.485.461
Profit/pierdere net(ă)	337.444.120	371.760.175	447.938.323	456.534.525	539.096.215	752.390.745	662.708.830	298.248.729	498.287.581	526.783.840

Elemente	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ikea România										
Active imobilizate	202.239.602	191.037.707	268.481.853	279.113.949	287.149.147	515.858.071	571.650.403	541.123.270	469.789.206	660.919.886
Active circulante	68.534.476	92.832.802	127.357.765	155.446.608	98.937.069	138.536.859	102.976.737	118.584.490	215.663.842	191.621.690
Stocuri	22.786.538	31.691.036	35.079.306	29.007.799	28.764.972	71.271.846	60.564.302	60.301.767	51.098.789	108.165.279
Creanțe	7.805.530	4.782.809	10.472.101	7.080.056	9.691.923	10.356.051	19.632.574	16.606.900	69.297.773	59.330.898
Casa și conturi la bănci	37.942.408	56.358.957	81.806.358	119.358.753	60.480.174	56.908.962	22.779.861	41.675.823	95.267.280	24.125.513
TOTAL ACTIV	270.774.078	283.870.509	395.839.618	434.560.557	386.086.216	654.394.930	674.627.140	659.707.760	685.453.048	852.541.576
Capitaluri proprii	79.141.517	90.511.113	112.818.462	151.927.165	172.959.666	163.291.435	154.523.401	163.669.881	90.516.942	109.125.179
Capital social	45.190.000	45.190.000	45.190.000	45.190.000	45.190.000	45.190.000	45.190.000	45.190.000	45.190.000	45.190.000
Datorii	191.632.561	193.359.396	283.021.156	282.633.392	213.126.550	491.103.495	520.103.739	496.037.879	594.936.106	743.416.397
Datorii pe termen lung	47.908.140	48.339.849	70.755.289	70.658.348	53.281.638	122.775.874	130.025.935	124.009.470	148.734.027	185.854.099
Datorii pe termen scurt	143.724.421	145.019.547	212.265.867	211.975.044	159.844.913	368.327.621	390.077.804	372.028.409	446.202.800	557.562.298
TOTAL PASIV	270.774.078	283.870.509	395.839.618	434.560.557	386.086.216	654.394.930	674.627.140	659.707.760	685.453.048	852.541.576
Cifra de afaceri	360.598.913	394.478.089	462.438.614	556.060.865	632.038.554	679.884.786	864.938.935	951.538.692	1.081.767.329	1.155.267.025
Venituri totale	362.059.079	396.611.044	464.555.663	557.916.193	634.038.422	681.026.546	866.071.097	952.226.236	1.093.618.523	1.159.252.416
Cheltuieli totale	362.341.198	383.109.885	433.788.168	521.491.303	601.614.731	681.892.756	865.030.000	933.344.690	1.048.122.352	1.131.591.555
Profit/pierdere brut(ă)	(282.119)	13.501.159	30.767.495	36.424.890	32.423.691	(866.210)	1.041.097	18.881.546	45.496.171	27.660.861
Profit/pierdere net(ă)	(2.155.141)	11.369.597	22.311.427	28.136.661	24.235.762	(8.086.297)	3.424.013	10.973.066	39.190.530	12.387.437
Vodafone România										
Active imobilizate	2.638.159.655	2.854.371.734	2.781.016.403	2.818.777.157	2.640.271.358	2.548.255.523	2.474.252.904	3.303.679.583	3.234.555.422	3.513.293.563
Active circulante	565.756.329	510.995.527	533.438.803	534.970.194	805.330.670	971.260.662	1.220.063.771	1.153.006.205	1.076.533.047	1.077.398.313
Stocuri	62.577.788	98.534.616	56.830.644	67.577.892	78.889.471	206.722.652	75.450.282	95.829.458	132.088.143	118.549.239
Creanțe	371.567.879	379.952.172	463.634.493	450.321.180	670.933.917	702.674.056	1.118.110.893	1.024.210.641	930.578.995	924.995.636
Casa și conturi la bănci	131.610.662	32.508.739	12.973.666	17.071.122	55.507.282	61.863.954	26.502.596	32.966.106	13.865.909	33.853.438
TOTAL ACTIV	3.203.915.984	3.365.367.261	3.314.455.206	3.353.747.351	3.445.602.028	3.519.516.185	3.694.316.675	4.456.685.788	4.311.088.469	4.590.691.876
Capitaluri proprii	620.043.216	707.526.623	710.479.874	722.674.216	739.294.682	885.396.235	1.012.207.051	396.384.630	-15.415.476	317.397.487
Capital social	70.341.714	70.341.714	70.341.714	70.341.714	70.341.714	70.341.714	70.341.714	66.416.554	66.416.554	115.916.554
Datorii	2.583.872.768	2.657.840.638	2.603.975.332	2.631.073.135	2.706.307.346	2.634.119.950	2.682.109.624	4.060.301.158	4.326.503.945	4.273.294.389
Datorii pe termen lung	645.968.192	664.460.160	650.993.833	657.768.284	676.576.837	658.529.988	670.527.406	1.015.075.290	1.081.625.986	1.068.323.597
Datorii pe termen scurt	1.937.904.576	1.993.380.479	1.952.981.499	1.973.304.851	2.029.730.510	1.975.589.963	2.011.582.218	3.045.225.869	3.244.877.959	3.204.970.792
TOTAL PASIV	3.203.915.984	3.365.367.261	3.314.455.206	3.353.747.351	3.445.602.028	3.519.516.185	3.694.316.675	4.456.685.788	4.311.088.469	4.590.691.876
Cifra de afaceri	3.297.964.956	3.150.012.291	3.330.641.989	3.495.231.400	4.545.439.472	3.813.756.874	3.976.813.523	4.470.406.563	4.587.469.131	4.695.157.165
Venituri totale	3.508.562.515	3.463.759.715	3.677.771.220	3.732.275.226	4.885.908.497	3.954.248.482	4.254.246.291	4.762.432.019	4.945.617.260	4.983.158.373
Cheltuieli totale	3.014.936.852	3.240.656.687	3.457.593.772	3.555.636.802	4.763.045.315	3.742.650.128	4.054.902.606	4.988.119.323	5.356.533.798	5.105.057.670
Profit/pierdere brut(ă)	493.625.663	223.103.028	220.177.448	176.638.424	122.863.182	211.598.354	199.343.685	-225.687.304	-410.916.538	-121.899.297
Profit/pierdere net(ă)	430.860.754	158.687.622	180.658.357	189.303.122	70.457.015	177.715.200	160.843.135	-214.101.533	-410.916.538	-121.899.297

Sursa: www.risco.ro

Notă: Toate tabelele următoare reprezintă calculele autorului pe baza datelor aferente companiilor analizate, disponibile pe site-ul www.risco.ro.

✓ Prima categorie de indicatori financiari include **indicatorii de rotație/gestiune a resurselor**.

Tabelul 2. Indicatorii de rotație/gestiune aferenți entităților analizate în perioada 2013-2022

Indicatori		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dacia	Viteza de rotație a stocurilor (număr de reînnoiri)	51,58	39,25	37,19	37,84	37,66	40,74	41,10	31,56	37,49	34,54
	Durata medie de rotație a stocurilor (zile)	6,98	9,17	9,68	9,51	9,56	8,84	8,76	11,41	9,60	10,42
	Viteza de rotație a creanțelor (număr de reînnoiri)	10,41	12,54	11,70	9,92	9,22	10,95	13,16	9,72	9,43	7,94
	Durata medie de rotație a creanțelor (zile)	34,57	28,71	30,78	36,30	39,06	32,89	27,37	37,04	38,17	45,32
	Viteza de rotație a datoriilor de exploatare (număr de reînnoiri)	6,73	7,26	7,15	6,83	6,51	6,75	6,78	6,51	7,55	7,13
	Durata medie de rotație a datoriilor de exploatare (zile)	53,53	49,56	50,34	52,73	55,26	53,32	53,08	55,33	47,66	50,47
Ikea România	Viteza de rotație a stocurilor (număr de reînnoiri)	15,83	12,45	13,18	19,17	21,97	9,54	14,29	15,79	21,17	10,68
	Durata medie de rotație a stocurilor (zile)	22,75	28,92	27,31	18,78	16,38	37,74	25,21	22,81	17,01	33,71
	Viteza de rotație a creanțelor (număr de reînnoiri)	46,20	82,48	44,16	78,54	65,21	65,65	44,06	57,30	15,61	18,49
	Durata medie de rotație a creanțelor (zile)	7,80	4,36	8,15	4,58	5,52	5,48	8,17	6,28	23,06	18,75
	Viteza de rotație a datoriilor de exploatare (număr de reînnoiri)	2,51	2,72	2,18	2,62	3,95	1,85	2,22	2,56	2,42	2,07
	Durata medie de rotație a datoriilor de exploatare (zile)	143,49	132,35	165,25	137,23	91,05	195,03	162,36	140,75	148,49	173,75

Indicatori		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vodafone România	Viteza de rotație a stocurilor (număr de reînnoiri)	52,70	31,97	58,61	51,72	57,62	18,45	52,71	46,65	34,73	39,61
	Durata medie de rotație a stocurilor (zile)	6,83	11,26	6,14	6,96	6,25	19,51	6,83	7,72	10,37	9,09
	Viteza de rotație a creanțelor (număr de reînnoiri)	8,88	8,29	7,18	7,76	6,77	5,43	3,56	4,36	4,93	5,08
	Durata medie de rotație a creanțelor (zile)	40,56	43,42	50,11	46,38	53,14	66,33	101,22	82,48	73,03	70,92
	Viteza de rotație a datoriilor de exploatare (număr de reînnoiri)	1,70	1,58	1,71	1,77	2,24	1,93	1,98	1,47	1,41	1,46
	Durata medie de rotație a datoriilor de exploatare (zile)	211,53	227,81	211,09	203,25	160,76	186,49	182,10	245,23	254,64	245,74

În ceea ce privește rotația stocurilor, la Ikea se remarcă un dinamism mai redus, la circa 20 de zile, dat fiind și caracterul neperisabil al majorității mărfurilor comercializate. La Dacia se observă o reînnoire a stocurilor la un interval mediu de aproximativ 10 zile, având în vedere activitatea intensă, menită să onoreze cât mai rapid atât cerințele pe plan național, cât și pe cele internaționale. Și Vodafone se bucură de un dinamism ridicat al stocurilor, acestea reînnoindu-se în medie la circa 7 zile, explicația fiind vandabilitatea ridicată a echipamentelor pe care le comercializează, pe lângă activitatea principală.

Toate cele trei entități au un dinamism superior al rotației creanțelor comparativ cu cea a datoriilor de exploatare, aspect deosebit de favorabil, care susține trezoreria. Astfel, la Dacia, creanțele se încasează în medie la 30 de zile, în timp ce datoriile de exploatare se plătesc în medie abia la 50 de zile. La Ikea, acestea se încasează în medie la 10 zile, dată fiind activitatea de comerț cu amănuntul, cu încasare preponderent simultană, cash sau pe bază de POS, iar datoriile de exploatare se achită în medie la 150 de zile. Nu în ultimul rând, la Vodafone, creanțele se încasează în medie la 60 de zile, în funcție de clauzele facturărilor, în timp ce, în virtutea unei reputații excelente la furnizori, datoriile de exploatare se plătesc la aproximativ 210 zile.

✓ A doua categorie de indicatori financiari este reprezentată de **indicatorii de rentabilitate**.

Tabelul 3. Indicatorii de rentabilitate aferenți entităților analizate în perioada 2013-2022

- % -

Indicatori		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dacia	Rentabilitatea economică	4,63	5,20	6,07	5,75	5,93	7,53	6,38	3,32	5,40	5,71
	Rentabilitatea financiară	9,29	10,08	11,78	11,73	12,38	14,73	11,97	5,71	9,16	11,91
	Rentabilitatea investițională	9,12	10,12	13,13	12,13	12,07	16,96	13,20	6,07	10,76	12,30
Ikea România	Rentabilitatea economică	-0,80	4,01	5,64	6,47	6,28	-1,24	0,51	1,66	5,72	1,45
	Rentabilitatea financiară	-2,72	12,56	19,78	18,52	14,01	-4,95	2,22	6,70	43,30	11,35
	Rentabilitatea investițională	-1,07	5,95	8,31	10,08	8,44	-1,57	0,60	2,03	8,34	1,87
Vodafone România	Rentabilitatea economică	13,45	4,72	5,45	5,64	2,04	5,05	4,35	-4,80	-9,53	-2,66
	Rentabilitatea financiară	69,49	22,43	25,43	26,19	9,53	20,07	15,89	-54,01	2.665,61	-38,41
	Rentabilitatea investițională	16,33	5,56	6,50	6,72	2,67	6,97	6,50	-6,48	-12,70	-3,47

Indicatorii de rentabilitate au valori pozitive în cazul unor rezultate favorabile (profit) și negative în cel al unor rezultate nefavorabile (pierdere).

Dacia este singura entitate dintre cele trei care prezintă valori pozitive ale acestor indicatori pe toată perioada analizată, dovadă că a înregistrat profit în toate exercițiile financiare studiate. Valorile sunt în general incluse în intervalul 5-15%, încadrându-se în normativul internațional.

Ikea prezintă și valori negative ale indicatorilor de rentabilitate în exercițiile financiare 2013 și 2018, ca urmare a pierderilor înregistrate în acei ani. Valorile indicatorilor sunt mulțumitoare, însă mai fluctuante decât în cazul entității de producție, aspect firesc ținând seama de volatilitatea comerțului, mai ales atunci când nu este vorba despre bunuri indispensabile traiului cotidian.

Vodafone se confruntă cu valori negative ale indicatorilor de rentabilitate în ultimii 3 ani analizați, cauza fiind pierderea generată de derularea activității. Anterior, valorile sunt satisfăcătoare, chiar supradimensionate, mai ales rentabilitatea financiară, având în vedere profitul substanțial în raport cu capitalurile proprii deținute.

✓ A treia categorie de indicatori financiari este reprezentată de **indicatorii de structură**.

Tabelul 4. Indicatorii de structură aferenți entităților analizate în perioada 2013-2022

- % -

Indicatori		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dacia	Rata activelor imobilizate	50,83	51,40	46,24	47,38	49,12	44,40	48,32	54,78	50,22	46,41
	Rata activelor circulante	49,17	48,60	53,76	52,62	50,88	55,60	51,68	45,22	49,78	53,59
	Rata stabilității financiare	62,43	63,71	63,67	61,72	60,92	63,34	64,98	68,65	69,22	60,94
	Rata autonomiei financiare	49,90	51,61	51,55	48,97	47,90	51,12	53,31	58,19	58,96	47,92
	Rata îndatorării	50,10	48,39	48,45	51,03	52,10	48,88	46,69	41,81	41,04	52,08
Ikea România	Rata activelor imobilizate	74,69	67,30	67,83	64,23	74,37	78,83	84,74	82,02	68,54	77,52
	Rata activelor circulante	25,31	32,70	32,17	35,77	25,63	21,17	15,26	17,98	31,46	22,48
	Rata stabilității financiare	46,92	48,91	46,38	51,22	58,60	43,71	42,18	43,61	34,90	34,60
	Rata autonomiei financiare	29,23	31,88	28,50	34,96	44,80	24,95	22,91	24,81	13,21	12,80
	Rata îndatorării	70,77	68,12	71,50	65,04	55,20	75,05	77,09	75,19	86,79	87,20
Vodafone România	Rata activelor imobilizate	82,34	84,82	83,91	84,05	76,63	72,40	66,97	74,13	75,03	76,53
	Rata activelor circulante	17,66	15,18	16,09	15,95	23,37	27,60	33,03	25,87	24,97	23,47
	Rata stabilității financiare	39,51	40,77	41,08	41,16	41,09	43,87	45,55	31,67	24,73	30,19
	Rata autonomiei financiare	19,35	21,02	21,44	21,55	21,46	25,16	27,40	8,89	-0,36	6,91
	Rata îndatorării	80,65	78,98	78,56	78,45	78,54	74,84	72,60	91,11	100,36	93,09

În ceea ce privește structura activelor, remarcăm o pondere echilibrată de circa 50% active imobilizate – 50% active circulante la Dacia, ca urmare a necesității unui volum consistent de echipamente de lucru. La Ikea, balanța se înclină înspre activele imobilizate, generând un raport de circa 70% active imobilizate – 30% active circulante. Acest aspect denotă faptul că entitatea deține în proprietate spațiile în care funcționează și se aprovizionează cu propriile mijloace de transport, aceștia fiind doi factori esențiali de stabilitate și reziliență. La Vodafone, situație este chiar mai pregnantă, raportul fiind de circa 80% active imobilizate – 20% active circulante, dovadă că firma recurge la o politică de investiții consistentă.

Referitor la structura capitalurilor proprii și datorii, observăm o stabilitate financiară mai pronunțată, de circa 60% capitaluri permanente, la Dacia. Aceasta este prezentă, dar într-un quantum mai redus, de aproximativ 40% capitaluri permanente, și la Ikea și Vodafone. Raportul surse proprii – surse externe este unul echilibrat (circa 50-50%) doar la Dacia, aspect firesc ținând cont că are activitate de producție. În contextul comerțului, la Ikea, balanța înclină înspre datorii (circa 30% surse proprii – 70% surse externe), dat fiind fluxul monetar rapid al activității și posibilitatea de finanțare preponderentă din datorii pe termen scurt gratuite, rezultate din negocierea mutuală, contractuală sau din scadențele impuse de legiuitor. Aceeași situație, chiar mai aplecată înspre datorii (circa 20% surse proprii – 80% datorii), o regăsim și în sectorul serviciilor, la Vodafone, considerentul fiind același.

✓ A patra categorie de indicatori financiari este reprezentată de **indicatorii de bonitate**.

Tabelul 5. Indicatorii de bonitate aferenți entităților analizate în perioada 2013-2022

- % -

Indicatori		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dacia	Lichiditatea curentă/generală	130,86	133,91	147,95	137,47	130,21	151,66	147,58	144,23	161,72	137,21
	Lichiditatea rapidă/testul acid	117,82	115,41	128,72	119,43	112,91	135,08	131,07	123,61	141,58	116,56
	Lichiditatea imediată/la vedere	53,23	57,48	67,59	50,58	42,23	73,40	79,52	56,67	61,48	26,75
	Solvabilitatea generală	199,61	206,65	206,42	195,95	191,92	204,59	214,17	239,20	243,64	192,00
Ikea România	Lichiditatea curentă/generală	47,68	64,01	60,00	73,33	61,90	37,61	26,40	31,88	48,33	34,37
	Lichiditatea rapidă/testul acid	31,83	42,16	43,47	59,65	43,90	18,26	10,87	15,67	36,88	14,97
	Lichiditatea imediată/la vedere	26,40	38,86	38,54	56,31	37,84	15,45	5,84	11,20	21,35	4,33
	Solvabilitatea generală	141,30	146,81	139,86	153,75	181,15	133,25	129,71	133,00	115,21	114,68
Vodafone România	Lichiditatea curentă/generală	29,19	25,63	27,31	27,11	39,68	49,16	60,65	37,86	33,18	33,62
	Lichiditatea rapidă/testul acid	25,97	20,69	24,40	23,69	35,79	38,70	56,90	34,72	29,11	29,92
	Lichiditatea imediată/la vedere	6,79	1,63	0,66	0,87	2,73	3,13	1,32	1,08	0,43	1,06
	Solvabilitatea generală	124,00	126,62	127,28	127,47	127,32	133,61	137,74	109,76	99,64	107,43

În contextul activității de producție, la Dacia se remarcă valori optime ale lichidității curente și imediate și valori foarte mari ale celei rapide, dovadă a supradimensionării creanțelor în raport cu datoriile de exploatare. Solvabilitatea devansează pragul de 166% pe întreaga perioadă analizată, entitatea fiind lipsită de risc de insolvență.

În cazul activității comerciale derulate de Ikea, valorile lichidității curente și rapide sunt reduse, sub limitele inferioare ale intervalelor optime, dovadă că există un dinamism foarte ridicat al stocurilor și creanțelor în raport cu datoriile curente, aspect justificat având în vedere că vorbim despre un retailer. Indicatorul care mai temperează situația este lichiditatea imediată, esențial într-o activitate de vânzare-cumpărare cu flux monetar rapid. Solvabilitatea, aflată în intervalul 100-166% în perioada studiată, denotă un risc de insolvență moderat.

În activitatea de prestări de servicii desfășurată de Vodafone observăm valori poziționate sub limitele inferioare ale intervalelor optime în cazul tuturor indicatorilor de lichiditate. Pe fondul cuantumurilor insignifiante ale stocurilor, lichiditatea curentă și cea rapidă aproape se identifică. Valorile mai mici de 10% ale lichidității imediate arată o plasare excesivă a lichidităților. Solvabilitatea, poziționată între 100% și 166%, relevă un risc de insolvență moderat, chiar iminent în ultimele trei exerciții financiare (2020-2022), când se înregistrează valori de circa 100%.

✓ A cincea categorie de indicatori include **indicatorii de echilibru financiar**.

Tabelul 6. Indicatorii de echilibru financiar aferenți entităților analizate în perioada 2013-2022

- lei -

Indicatori	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Dacia	Fondul de rulment	844.418.818	879.284.078	1.285.013.902	1.139.672.634	1.073.101.234	1.891.676.418	1.730.611.503	1.243.907.149	1.752.209.498	1.340.937.924
	Necesarul de fond de rulment	-611.963.363	-611.203.585	-526.292.016	-398.792.220	-427.071.594	-796.208.645	-1.161.728.041	-350.093.244	6.812.138	376.741.638
	Trezoreria netă	1.456.382.181	1.490.487.663	1.811.305.918	1.538.464.854	1.500.172.828	2.687.885.063	2.892.339.544	1.594.000.393	1.745.397.360	964.196.286
Ikea România	Fondul de rulment	-75.189.945	-52.186.745	-84.908.102	-56.528.436	-60.907.843	-229.790.762	-287.101.067	-253.443.919	-230.538.237	-365.940.608
	Necesarul de fond de rulment	-113.132.353	-108.545.702	-166.714.460	-175.887.189	-121.388.018	-286.699.724	-309.880.928	-295.119.742	-325.805.518	-390.066.121
	Trezoreria netă	37.942.408	56.358.957	81.806.358	119.358.753	60.480.175	56.908.962	22.779.861	41.675.823	95.267.281	24.125.513
Vodafone România	Fondul de rulment	-1.372.148.247	-1.482.384.951	-1.419.542.696	-1.438.334.657	-1.224.399.839	-1.004.329.300	-791.518.447	-1.892.219.663	-2.168.344.912	-2.127.572.479
	Necesarul de fond de rulment	-1.503.758.909	-1.514.893.691	-1.432.516.362	-1.455.405.779	-1.279.907.122	-1.066.193.255	-818.021.043	-1.925.185.770	-2.182.210.821	-2.161.425.917
	Trezoreria netă	131.610.662	32.508.740	12.973.666	17.071.122	55.507.283	61.863.955	26.502.596	32.966.107	13.865.909	33.853.438

La Dacia, care are o activitate de producție, se înregistrează un fond de rulment pozitiv, ca dovadă a existenței echilibrului financiar pe termen lung. Coroborat cu un necesar de fond de rulment negativ, se generează o trezorerie netă pozitivă, ușor supradimensionată, dar pe care entitatea mizează ca factor de reziliență. Ikea, ca reprezentant al comerțului, și Vodafone, ca exponent al serviciilor, manifestă tendințe similare ale indicatorilor de echilibru financiar. Astfel, axându-se cu precădere pe ciclul de exploatare, la acestea se degajă un fond de rulment negativ, coroborat cu un necesar de fond de rulment cu un grad negativ mai pronunțat, ca urmare a dinamismului foarte ridicat al stocurilor și creanțelor în raport cu datoriile pe termen scurt. Trezoreria netă este pozitivă la ambele companii pe întregul interval de timp analizat. Astfel, în pofida unui dezechilibru financiar pe termen lung, se remarcă un echilibru financiar curent în termeni de trezorerie permanent.

➔ Concluzii

În încheierea demersului întreprins, considerăm oportună prezentarea câtorva concluzii și recomandări pentru cele trei entități.

Concluzii	Recomandări
Automobile Dacia SA – producție	
<ul style="list-style-type: none"> Dinamism ridicat al stocurilor pentru o activitate de producție O sincronizare a creanțelor cu datoriile de exploatare favorabilă trezoreriei Rentabilitate optimă la nivelul tuturor indicatorilor de referință Echilibru perfect între valorile de investiții și cele de exploatare Prezența stabilității financiare Echilibrarea surselor proprii de finanțare cu cele externe 	<ul style="list-style-type: none"> Perpetuarea politicilor de investiții și finanțare, întrucât se dovedesc eficiente Urmărirea atentă a corelației dintre creanțe și datoriile de exploatare, cu încercarea de optimizare a raportului lichiditate-exigibilitate la nivelul acestora

Concluzii	Recomandări
<ul style="list-style-type: none"> Lichiditate curentă și imediată optime și lichiditate rapidă supradimensionată Risc de insolvență inexistent Echilibru financiar la toate nivelurile, cu o trezorerie ușor leneșă, dar care constituie un factor de reziliență 	
Ikea România SA – comerț	
<ul style="list-style-type: none"> O politică eficientă de rotație a stocurilor Raport foarte bun între lichiditatea creanțelor și exigibilitatea datoriilor de exploatare Fluctuații la nivelul rentabilității ca urmare a activității dinamice Preponderența valorilor de investiții în raport cu cele de exploatare Stabilitate financiară relativă Supremația surselor externe de finanțare, bazată pe gratuitatea surselor temporare, în virtutea fluxului monetar rapid al activității Lichiditate curentă și rapidă subdimensionate și lichiditate imediată satisfăcătoare Risc de insolvență moderat Echilibru financiar în termeni de trezorerie, dar absent la structurile stabile 	<ul style="list-style-type: none"> Menținerea unei bune reputații la furnizori, întrucât decalajele de plăți reprezintă o premisă excelentă pentru asigurarea echilibrului financiar Gestionarea atentă a cheltuielilor și costurilor Perpetuarea politicii de investiții, bazată pe spații proprii Continuarea politicii de finanțare, avantajoasă prin gratuitate și potrivită având în vedere fluxul monetar rapid al activității Urmărirea lichidității stocurilor și creanțelor în corelație cu exigibilitatea datoriilor de exploatare
Vodafone România SA – servicii	
<ul style="list-style-type: none"> Dinamism foarte ridicat al stocurilor, având în vedere volatilitatea desfacerii echipamentelor comercializate, ca activitate colaterală O corelare foarte bună între lichiditatea creanțelor și exigibilitatea datoriilor de exploatare Rentabilitate mulțumitoare, chiar ridicată la nivelul celei financiare, până în 2019 și ulterior negativă Supremația valorilor de investiții, ca factor de stabilitate Stabilitate financiară relativă Absența autonomiei financiare, în virtutea finanțării preponderente pe bază de pasive stabile Lichiditate aflată sub limitele inferioare ale intervalelor optime la toate nivelurile Risc de insolvență moderat spre ridicat Echilibru financiar prezent pe termen scurt, însă absent pe termen lung 	<ul style="list-style-type: none"> Gestionarea atentă a relației cu furnizorii Găsirea de soluții pentru revenirea la rezultate favorabile (profit) Continuarea aplicării politicii de investiții, prezența în cuanțumuri ridicate a valorilor de investiții constituind un factor de reziliență important Urmărirea concentrată a raportului dintre activele curente și pasivele curente în termeni de lichiditate-solvabilitate Analiza continuă a solvabilității

Bibliografie

- Căruntu, C. (2017), *Management financiar*, Editura Universitară, București.
- Dragomir, A., Vinerean, S. (2014), *Diagnostic financiar. Instrumente și metode*, Editura Uranus, București.
- Georgescu, M.-A. (2012), *Diagnosticul financiar al întreprinderii*, Editura Pro Universitaria, București.
- Gomoi, B.C. (2014), *Raportările financiare ale entității – între ameliorare și valorificare*, Editura Eurostampa, Timișoara.
- Gomoi, B.C. (2020), *Management financiar și al performanțelor*, Editura Eurostampa, Timișoara.
- Gomoi, B.C. (2024), *Analiză economico-financiară*, curs pe platforma SUMS a Universității „Aurel Vlaicu”, Arad.
- Lichiardopol, G. (2019), *Finanțe corporatiste*, Editura Universitară, București.
- Mironiuc, M. (2009), *Analiză economico-financiară. Performanță. Poziție financiară. Risc*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- Păvăloaia, W., Paraschivescu, M.D., Olaru, G.-D., Radu, F. (2006), *Analiză financiară. Studii de caz*, Editura Tehnopress, Iași.
- Robu, V., Anghel, I., Șerban, E.-C. (2014), *Analiza economico-financiară a firmei*, Editura Economică, București.
- Șerban, M. (2018), *Management financiar-contabil*, Editura Universitară, București.
- Șușu, Ș. (2021), *Analiză economico-financiară. Indicatori pentru sănătatea afacerii*, Editura Economică, București.
- Țilică, E.V., Ciobanu, R. (2023), *Finanțe și management financiar*, ediția a IV-a, Editura CECCAR, București.
- www.risco.ro